

Що хочеться побажати підприємцям Ніжина перед їх святом

Ніжин зазвичай вважається торговим містом. А там де є торгівля, там розвиваються ремесла і промисли, бувають ярмарки. Сьогоднішня дійсність це підтверджує, але частково. Усе пізнається у порівнянні. Наприклад, з містом Чернігів. При тому, що там тільки в 4 рази живе більше людей, проте підприємств-юросіб зареєстровано у 15 разів, а підприємців-фізосіб - у 5 разів більше, ніж у Ніжині.

Звернімо нашу увагу насамперед на юросіб, бо такі підприємства мають багато працівників, виробляють чимало товарів чи надають послуг, отримують прибутки і наповнюють міську й державну скарбниці. Відповідно це також відображається на вигляді цих підприємств і міста в цілому. Безперечно, Ніжин значно програє Чернігову в благоустрої, але намагається його наздогнати.

Багато підприємств-юросіб зареєстровано не в Ніжині. Це підрозділи великих торговельних і аптечних мереж, фінансових установ, в т. ч. банків, та зерноприймальні підприємства, що виблискують на сонці гігантськими ємностями-«банками». В обмін на зручне розташування, щедрий гаманець місцевого покупця та його приязнь за деякі незручності від діяльності велетнів місто отримує податок на доходи фізичних осіб із зарплати працівників, орендну плату за земельні ділянки, але обмежене в їх участі у розвиткові соціальної інфраструктури чи просто в благодійній допомозі. А ще є й такі суб'єкти підприємницької діяльності, що навіть місцеві податки сплачують не в Ніжині, а за місцем реєстрації, тобто в Києві, Чернігові, Бахмачі, Борзні й так далі. Керівники ніжинських підрозділів цих підприємств кажуть: «ми не уповноважені вирішувати тут такі питання». А аналітикам економічних і фінансових підрозділів міської влади крім того нема як повноцінно здійснювати стратегічне планування розвитку економіки міста з огляду на відсутність статистичної звітності від таких підприємств.

Напередодні Дня підприємця України зазвичай проводимо ревізію стану бізнес-середовища у місті та визначаємо найбільш успішних суб'єктів підприємницької діяльності. На серпневому засіданні Ради підприємців при Ніжинській міській раді це було на порядку денному. Адже до Ради підприємців входять представники підприємницьких об'єднань: Громадської організації «Спілка підприємців Ніжина НКР», Асоціації «Об'єднання підприємств Ніжинщини», Ніжинської міської громадської організації «Підприємець», Громадської організації «Ліга-клуб «Ділова жінка» та окремі активні підприємці. Тому члени Ради підприємців намагалися підійти об'єктивно до відзначення найкращих - не тільки за економічними показниками, а й за соціальною відповідальністю бізнесу. У цьогорічному рейтингуванні підприємств-юросіб бралися до уваги показники чисельності працівників, обсягу виручки від реалізації товарів/послуг, чистого прибутку. При цьому з огляду на наявний порядок організації збору статистичних даних можливо скласти рейтинг тільки таких підприємств - юросіб, що є резидентами міста. З 201 підприємства до рейтингування дібрано 62 найприкметніших. Із них за сумою показників перше місце посіло ТОВ Фірма «Лакс», друге – ДП НВК «Прогрес», третє - ТОВ «Ніжинхліб». Як бачимо, лідерство є за новоствореним підприємством «Лакс», бо два інших

підприємства існували ще до проголошення незалежності України. І слава Богу, бо тоді вони могли бути зареєстрованими лише за місцем діяльності. Ряд цих підприємств поповнився останнім часом сучасними виробничими цехами з машинобудування (ПП ВКФ «Техно-Т», ТОВ «Гривас-Україна»), з виробництва соняшникової олії (ПАТ «Ніжинський жиркомбінат», ТОВ «Оксамит смаку»), з очищення продовольчого насіння (ТОВ ПБКФ «Сяйво»). Те, що ці виробництва зареєстровано й розташовано в місті дозволяє сповна справляти позитивний вплив на соціально-економічний розвиток Ніжина та є свідченням того, що промислове відродження набирає обертів.

Якщо ж давати характеристику секторові підприємництва у формі фізосіб, то слід відмітити, що він нараховує близько 3-х тисяч зареєстрованих у Ніжині діючих суб'єктів. «Живуть» вони здебільшого з того, що «отоварюють» зарплати працівників підприємств-юросіб, службовців державних і самоврядних установ, пенсіонерів, студентів та численної когорти працюючих на виїзді в Києві. Є серед підприємців-фізосіб значна частина, яка здійснює свою діяльність не в Ніжині, хоч і зареєстрована тут. А є такі, що навпаки - здійснюють свою діяльність у Ніжині, а зареєстровані деінде. І на Покровському ярмарку пересвідчуємося в переважанні саме приїзджих торгівців. Але і те, й інше не є зовсім добрим для розвитку міста, бо суто ніжинські підприємці (ті, що зареєстровані та здійснюють діяльність тут) не витримують тиску конкурентів, тому або вибувають за межі міста (це стосується молоді), чи й зовсім припиняють діяльність. Зі статистикою цих процесів узагалі скрутно, аби проводити глибокий аналіз і надавати системну підтримку місцевим підприємцям. Відоме несприйняття реєстраторів розрахункових операцій не дозволяє органам статистики вести будь який моніторинг цих підприємців, а податкові органи своїми конфіденційними даними не завжди можуть поділитися навіть з економічними і фінансовими підрозділами міської влади. Тому висновки про стан цього підприємництва можемо робити здебільшого на підставі візуальних спостережень і віртуальних уявлень. Нині в цьому сегменті спостерігаємо спад, пов'язаний зі стійким зменшенням населення, а також зі скороченням набору студентів у нашому університетському місті. Це зумовлює загострення конкуренції між підприємцями-фізособами, вибуття з діяльності частини з них. Це можна спостерігати по порожніх торговельних місцях на ринках міста. Причому в той час, як кооперативний ринок розбудувався, ринок комунальний (колишній універмаг «Прогрес» зокрема) зупинився в розвитку на позначці початку 90-х років минулого століття: ні сучасних умов ведення торговельної діяльності, ні комфорту для продавців і покупців. Не важко здогадатися, хто переможе в конкуренції. У сусідньому Чернігові крім того всього пропонується ще й значно кращий асортимент і значні торговельні знижки. Не дивина, що дехто з містян віддає перевагу обласному центру. Це вже свідчить про лідера в конкуренції на рівні області. А ще під боком є Київ. Проте, вільна ніша таки буде заповнюватися. Так, з відкриттям магазину одягу для всієї родини "BROSKO" в місто зайшла нова торговельна мережа. І все таки ознак того, що підприємницький Ніжин динамічно розвивається не злічити. З'явилися сучасні суто ніжинські заклади торгівлі: магазин «Автостандарт» (ФОП Проценко С. І.), аптечна мережа «Аптека нашого міста», «Ма+Ма Аптека мами та малюка»,

"МЕДБРАТ", "Перша Аптека Лівобережжя" (ФОП Козирев В. П., ФОП Козирев В. В., ФОП Козирева М. П., ФОП Козирев К.В.), харчування: кафе «Жемчужина» (ФОП Курочкіна С. П.), кафе «Маринад» (ФОП Курочкін Р. Д.), кав'ярня «Клуб кави» (ФОП Давидова Я. В.) кав'ярня на Гоголівській "GOGOL POINT" (ФОП Козирев В. В.), надавачі якісних послуг: побутових (ФОП Дрозд Н. Г.), швейно-модельних (ФОП Котюх І. М.), туристичних (ФОП Скочій Г. О.), транспортних (ФОП Солобай О. Г.) та багато інших. Ми завдячуємо їм за створення комфортного життя в древньому Ніжині.

Децентралізація зі створенням Ніжинської ОТГ і укрупненого Ніжинського району відкривають перед нашим містом обнадійливі перспективи. Хочеться побажати підприємцям цим скористатися.

Микола Шкурко, голова Ради підприємців